

جلسات مجلس شورای ملی ابتدا در مدرسه عالی نظام تشکیل میشد و روز بیست و هفتم جمادی الثانی سال ۱۳۲۴ هجری قمری در همین محل مجلس افتتاح گردید.

در این مجلس عضد - الملك از جانب مظفرالدین شاه پذیرائی میکرد و قریب دو هزار نفر از رجال وامنائی دولت دعوت شده بودند و مشیر الدوله صدراعظم خطابه غرائی قرائت کرد و پس از آن مرحوم ملك المتكلمین از طرف ملت سخن گفت . پس از این جلسه « اماناء ملت و محترمین شهر و علماء مرتباً در همین مجلس که باطاق نظام معروف بود جلسات خود را تشکیل میدادند » لیکن از نظر آنکه این محل را مناسب برای مجلس نمیدانستند طی نامه‌ای از مشیر - الدوله صدراعظم خواستند که عمارت بهارستان را بطور موقت برای انعقاد

جلسات مجلس اختصاص دهند .

در تاریخ ۲۷ شعبان سال ۱۳۲۴ سه نامه به شماره‌های ۳ و ۴ و ۵ از مجلس شورای ملی بشرح زیر بصدراعظم نوشته شده است :

نامه شماره ۳ - حضور مبارك حضرت مستطاب اجل اشرف ارفع افخم آقای صدراعظم دامت شوکت‌العالی :

اعضای مجلس کلا بالاتفاق عمارت بهارستان را که بهیچوجه امروزه محل حاجت دولت نیست از برای مجلس شورای ملی میخواهند . بواسطه آنکه مدرسه نظامی و تیار تریب از ملاحظه و تأمل ملاحظاتی بدرد مجلس نمی خورد . ناچار عمارت بهارستان باید داده شود ولو موقتاً تا که مجلس بتواند از برای خود تهیه عمارتی بنماید . زیاده ایام شوکت و جلال مستدام باد .

نامه شماره ۴ - حضور مبارك حضرت مستطاب

اجل اشرف ارفع افخم آقای صدراعظم دامت شوکت‌العالی :

تمامی و کلا نظامنامه اساسی را جداً مطالبه مینمایند و چنانچه تا پس فردا نرسد همگی متفقند که تکلیف اعضای مجلس است که موافق وظیفه خود شروع بنوشتن نظامنامه اساسی بکنند . زیاده ایام شوکت و جلال مستدام باد .

نامه شماره ۵

حضور مبارك حضرت مستطاب اجل اشرف ارفع افخم آقای صدراعظم دامت شوکت‌العالی :

چون ماه صیام در پیش و نفوس عامه مردم متروقب توسعه و تسهیل نان و گوشت است و همه ساله در این موقع ملاحظه فوق‌العاده در این خصوص میشده لهذا اهل مجلس عنایت در این باب را تصویب کرده اصلاحش را مستدعیند . زیاده ایام شوکت و جلال مستدام باد .

روز پنجشنبه ۲۹

شعبان پاسخ نامه‌های فوق توسط مشیرالدوله از جانب مظفرالدینشاه رسید و در مورد تعیین محل انعقاد جلسات مجلس دستخط شاه به مشیر - الدوله صادر گشت که عمارت بهارستان را عیناً به مجلس شورای ملی اختصاص دهند تا بعد محل مناسبی تهیه گردد . .

(البته در دو مورد

دیگر یعنی در موضوع نظام -

نامه ونان و گوشت تهران

نیز دستور شاه بصدر اعظم

صادر گردیده که در این

جامحل بحث مانست .)

بر اساس دستوری که

مظفرالدینشاه داده بود

روزشنبه غره رمضان چهار

ساعت بفرود اولین جلسه

مجلس در بهارستان منعقد

گردید که تاکنون نیز

جلسات در همان محل

تشکیل میشود .

بنای بهارستان در

ابتدا محدود بچند اطاق

وسالز بوده است و ساختمان -

های قدیم و جدید موجود

بتدریج بیان اضافه شده

و در سال ۱۳۰۱ نیز خانه

غلامعلی خان عزیز السلطان بمبلغ بیست هزار تومان با پول نمایندگان مجلس توسط ارباب کیخسرو شاهرخ خریداری شده و سند آن نیز بنام میرزا حسیخان مؤتمن الملک رئیس دوره چهارم تفتینه ایران نوشته شده و در دفتر امام جمعه خوئی ثبت گردیده است .

در مورد خرید خانه

عزیز السلطان کیخسرو

شاهرخ نامه‌ای محرمانه

بامام جمعه نوشته که يك

قسمت از آن در اینجسا

گراور میشود و عین مطالب

نامه نیز برای مزید فایده

درج میگردد .

متن نامه چنین است:

۱۳۰۱ ۹ ربیع الثانی

هو - محرمانه

قربانت شوم، پس از

تقدیم عرض فدویت استحضاراً

و محرمانه عرض می‌شود که

خانه ملکی آقای غلامعلی

خان عزیز السلطان سردار

محترم که وصل بمجلس

شورای ملی است برای

مجلس گفتگوی خریداری

نموده ام ولی تا عمل تمام نشود نمیخواهم غیر از خود حضرت مستطاب عالی و محرر مخصوص حضرت مستطاب عالی کسی ملتفت شود لهذا مستدعی است امر و مقرر شود محرر محترم محرمانه و عاجلاً قبالة آن را با رعایت نکات ذیل در کمال استحکام نوشته و حاضر نمایند و ضمناً در ظرف امر و عصر یافراد از صبح تا قبل از دو ساعت از غروب یا فردا شب وقتی را که گاه لاجحکومت باشد معین فرمائید طرفین در محضر مبارک حاضر شویم عمل در همان محل تمام شود .

محرر محترم هم حاضر

باشد که اسباب معلقی قباله

و غیره نباشد و دفتر مجلس

هم همانوقت مهر شود

نهایت تشکر حاصل خواهد

بود . ایام برکت و افاضت

مستدام باد . سپاسداز

کیخسرو شاهرخ . مستدعی

است لطفاً معین فرمائید

چه موقع برای اتمام عمل

شرقیاب شویم .

اصل قبالة باسم آقای میرزا حسینخان مؤتمن - الملك رئیس مجلس شورای ملی نوشته شود در قبالة ذکر شود از پول صندوق مجلس و خریداری ملک مزبور برای مجلس شورای ملی است . فروشنده آقای غلامعلی خان (عزیز السلطان) سردار محترم .

ملک مزبور عبارتست از یکباب باغ که عمارت بیرونی و یکمقدار عمارات دیگر را داراست و اندرونی آن عبارت از دیوایب حیاط بزرگ و دو حیاط کوچک میباشد . نیز یکباب طولیه و بهار بند شامل این ملک میباشد .

رویه مرفته و مجموعاً حدود تمام عمارات مستقله مزبوره به یکدیگر بشرح ذیل است :

تمام تحتانی و فوقانی بهارستان مجلس شورای ملی به مدرسه و مسجد سهسالار موسوم به ناصری به شارع عام ، باراضی بیاض حدود فوق را باید بهمین شکل نوشت زیرا

حدود مزبور محدود است و نمیتوان درست از هم تفکیک کرد .

کلیه این ملک واقع است در خارج دروازه قدیم شمیران به علاوه ملک مزبور را ایشان واگذار نمایند تمام حقوق خود را از باب فرمان یک چارک آب از سه دانگ آب خالصه سابق بهارستان (توضیحاً عرض شود اگر چه آب مزبور موضوع ندارد زیرا بعد آن آب به مرحوم یحیی خان مشیرالدوله انتقال یافته و وقف محل شده است) مهذا برای احتیاط آن معامله هم جزو است زیرا آن آب به آن مقدار برای شرب حیاط و باغچه مشارالیه بخشیده شده بوده است حالا هر نحو مقتضی است در قبالة ذکر شود . کلیه تمام اینها رویم بمبلغ بیست هزار تومان نقد میفروشند .

این نکته را هم محض استحضار عرض میکنم این پول از مال خود نمایندگان

مجلس شورای ملی دوره چهارم بصندوق مجلس برای این معامله اتفاق و هبه شده است . قسمی در قبالة ذکر شود که بعد مبین شود متعلق بدولت و خالصه دولت نیست .

باغ و بنای مجلس شورای ملی در زمان ریاست آقای سردار فاخر حکمت توسعه فراوان یافت و خانه های ضلع شمالی و شرقی و غربی مجلس خریداری و منضم بیاب بهارستان گردید و ساختمانهای چند طبقه پی افکنده شد که قسمت عمده آن هنوز ناتمام مانده و از سال آینده شروع به تکمیل بنا خواهد شد .

در دوره ریاست آقای مهندس ریاضی نیز باغ بهارستان توسعه یافت و سال گذشته در خارج از محوطه زمینی برای پارکینگ اتومبیلها خریداری گردید و امید است بنای طالار جلسه علنی نیز شروع و مورد استفاده قرار گیرد .